

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 20.

Götheborgske

Spionen.

Lördagen, den 16 Maji 1772.

Svar på frågan i Hwad Nytt N:o 4, hwar
före Handwerkares arbeten betalas dy-
rare här, än i andra Städer i Riket?

Så snart man kommer en mil från Götheborg,
på hwilken kant man far, så ser man et af
naturen magert land, af Almogen uselt och jäm-
merligen illa brukat, hwilket härrörer dels af den
odrägeliga börda som Frälsemån lägga på Bon-
dens Skuldror, dels af Krono- och Skattebönders
egen oförswarliga wårdslöshet: detta verkår, at
Landsmannen, som borde förse Götheborg med
matwaror, får sjelf taga dem ur Köpmannens
händer; hwilken senare förskrifwer dem från Ut-
låningen, hwaräst större afgång och hög Cours
gör dyrare pris. Köpmannen wil sjelf lefwa
wål, och är utsatt för dryga Skatter: wår in-
quartering, et mer än troligt påhäng af en
med liten lön föröft Tull-stat, samt usle Sol-
dats-hustrur och barn, utom andre fattige, han
nödgas därföre taga en så grof avance på sjelfwa

nödwändighets-warorna, at han på sin handel må hafwa tillgång til egen bärgning och så gräsliga exponenda. Handtwerkaren får först och främst i proportion kännas wid utgifterna med Köpmannen, därefter betala alla nödwändighets-waror oårhörde, i anledning af hwad som sadet; och änteligen försördelas i sin näring af inrotade Soldater, och på sätt och wis förswarade lösdrifware. Undrar nu min Herre, at Handtwerkares tilwerkningar äro dyre i Götheborg? Kanste m. S. svarar: priset blir dyrare, då de penningar läggas til, som en del Handtwerkare här som annorstädes behöfwa at lägga på frogar.

Frågas mycket ödmjukt, om det är öfwerensstämmande med en wälbestämd Politie: 1) At Bryggare-drängar föra dricka under Gudstjensten på Sön- och Högtidsdagar? 2) At Mölnväringar på samma dagar föra måld til och från Götheborg? 3) At polkar och pack på samma dagar under Gudstjensterne, på wallar och annorstädes slå i wägg, spela boll m. m. 4) At Torg-hukor bjuda öfwer både andre köpare och hwar andra; och fins imellan ligga darsöre i här i hupa på gator och torg? 5) At af sine Husbonder utskickade drängar bjuda öfwer hwar andra, i synnerhet wid upköp af wed?

Swar:

Nej m. S. Ej mer, än det war en ren Politie, at hammarna wid slutet af wintren upshlides med snöblandad orenlighet; men besinna, at det står

står just så til med Politien i Götheborg, som med en Patient, som drages med förstoppning: ty iritade oordningar härwas så swärligen.

Frågas: Om det werfeligen är et barmhärtighets-werk, at sälja förskämnd råg til de fattige för 17 Dal. S:mit tunnan?

Swär:

Ja, m. H., så wida säljaren har affeende på det bekanta ordspråket: Det är bättre at dö, än lefwa i elände, och wil därigenom i för-tid ända de fattigas usla lif; så är det i så måtto barmhärtighet: och säljarens barmhärtighet emot sig sjelf lærer ingen bödelig kunna disputera. Dock utan alt skämt, kan man med godt samwete sätta et stort D framför sådan barmhärtighet. Och hwarföre lagar icke Politien, at den förskämde spannemålen consumeras af Bryggare til bränwins-bränning, hwartil han kan med någorlunda fördel nyttjas.

Inskändt.

Utdrag utur et Bref ifrån Westergöthland,
den 5 Maji 1772.

•••• En ting måste jag intet förgåta at göra anmärkning öfwer, med förfrågan, om sådant är brukeligt och tilläteligt. Det angår edra Åkare, som sist skutsade mig

ifrån Göttheborg. Grofware och owettigare folk har jag aldrig waret ute före. Innan wi huund en hjerdedels mil ifrån Staden, spände de, midt på landswägen, hästarne ifrån wagnen, med fråga, om jag wille gifwa dem 3 Dal. S:mt hästen; eljest wille de låta oss bli stådande där, med mera. Til lucka kom en ung Herre, G. wid namn, som, efter mycken swordom och förbannelse å deras sida, förmådde dem ånteligen at åter spänna före hästarne. När wi kommo fram, börjades deras owett å nyo, och warade, tils de fingo så mycket, de åstundade. Jag beklagar alla resande, om de blifwa bemötte på samma sätt, som jag. Jag hade årnat gifwa dem, efter mina wänners i Göttheborg inrådande, en plåt hästen, det är 16 stycker mera, än de för 2 mils wäg bordt hafwa; men, hwad grund kan det åga, at ifrån Göttheborg skal betalas för denna wäg 6 Mark Silfwermynt mera, än man, enligt Skjuts-förordningen, ifrån andra Städer i Riket har at betala; eller ha wäl Ålkare frihet at taga af en resande i Skjuts- och häst-lega hwad dem sjelfwa godt synes? Skulle wäl ingen bättre Politie wara i Göttheborg? Worde intet, hwad mig wedersfaret är af dessa ogudaktiga sällar, anses som uppenbart wåld på Konungens landswäg, och straffas enligt Missg. Balk. Cap. 21, S. 7, så framt i en som jag tänker, så wäl inråttad Stad som Göttheborg inga andra förfatningar kunna och plåga tagas, til främmande folks flyddande ifrån oförrätter, och deras när-
fande,

sande, som misbruka friheter och Borgare-rät-
 tigheter, och öfwertråda sina närings-
 heter. Om justice finnes å eder ort, ber jag, at
 den måtte mig wedersaras. Jag tillstår, så stort
 nöge jag fant hos det hederliga folket i eder
 stad, och så stor lust jag hade, at ån en gång
 få se Götcheborg, har Åfarnes nedriga upförande
 satt sådant skräck och affry i mit sunne, som ej så
 lätt utplånas. Nog härom. = = =

Stads Nyheter.

Götheborgske Wexel-Coursen.

Den 9 och 13 Maji.

Lond. - - - - -		69 $\frac{1}{2}$ - - -	D. R.mt.
Amst. 65 $\frac{1}{2}$ - - -		64 $\frac{1}{2}$ - - -	M. R.mt.
Hamb. - - - - -		- - - - -	M. R.mt.

Stifts-Tidningar.

Herr. Rector Knape i Uddewalla är nyligen
 afstiden.

Consistorii-Pedellen Magnus Tollström afled
 den 14 dennes.

Herr Adjuncten Carl G. Wallgren har år-
 hållt Fulmagt at wara Extraord. Bataillons-
 Prädikant wid Kongl. Gyllengranatska Rege-
 mentet.

Missiverne til Skredsmiks förslaget komma
 ej at utfärdas, inman Herr Adjuncten Grottes kla-
 gomål

gomål däröfver blifwet af Kongl. Maj:t i Näder afgjorde.

Den 1 Junii nästkommande församlas denna Stadens Prästerkap, Scholå och Kyrkobertjente, samt de studerande som här i Staden uppehålla sig, på den större Gymnasii läro-salen, at lifligen aflägga deras underdåniga Hylnings = Ed. I Profsterierne sker detta den 2 Junii.

Framkommer til Catechismi = Förhör: Måndagen Wallgatans Note. Tisdagen Kongsgatans Note. Onsdagen Kyrkogatans Note. Torsdagen Drottningegatans Note.

Rundgörelser.

Gifwets härmed tilkänna, at en Ost = Indiska Compagniet tilhörig tomt med des åbyggnad, belägen imellan Herr Directeuren Sahlgrens bakgård och Hising-ska huset på Smedjegatan, kommer igenom Auction til den måföbjudande at försäljas, hwartil dag Trandeles utfattas skal, kunnandes imedlertid den, som wore hågad, at härom under hand sluta handel, anmäla sig hos Magazins = Inspektoren Herr Breemer, samt med honom om priset accordera.

Rundgöres at uti Enke- och Pupill = Cassan här i Staden, finnes en summa af 1600 Dal. Silfvermynt, som emot Actier eller annan dylik säkerhet och 6 proCent's interesse, til lån uplåtes, hwarom närmare underrättelse fås hos Herr Lars Kåhre.

Med sednaste utrikes post ankom Dragnings = listan för 4de och sista Classens dragning uti det Strålsundska Frimurare = Lotteriet, och hafwa uppå de under Götheborgs Collection försådde Lotter följande winster utfallet, nämligen:

N:o med Rom.	N:o	N:o	N:o
14005 . . .	20	14197 . . .	20
29 . . .	20	14202 . . .	20
52 . . .	20	29 . . .	20
89 . . .	22 ¹ / ₂	39 . . .	20
90 . . .	20	50 . . .	20
14110 . . .	20	74 . . .	30
23 . . .	20	14311 . . .	20
43 . . .	20		
74 . . .	20	98 . . .	90

De öfrige numror som här ej finnas antecknade hafva alla utfallet med 3 och tresjederdedels N:o:s vinst. Enligt Lotterie-planen kommer af desse vinsten at afdragas 10 proCent. Råsten utbetalas alla före middagar från kl. 10 til 12 på Herr Johan Schus Contoir, hvaräst och den trykta Dragnings-listan kan ses.

Uti Handelsmannen Herr Anders Rindells hus på Konungsgatan, kommer nästkommande Torsdag eller den 21 och 22 denna, Herr Controulleur Ab. Alm-grens lösa egendom, genom offentlig Auction, til den måstbjudande at försäljas, hvariannte afwen tienst- och käriligen påminnes och anhålles, at alla de, som hafwa några pantar, honom tillhöriga, behaga sig med samma pantar insinna, och under berörde Auction komma låta.

Hos Herr Anders Kenlof finnas nyligen inkommen ost, tunneband, Virginiska tobaksblader, caffèbonor och skarp pepar; til billiga priser.

Hos Herr Olof Westerling finnes nyligen inkommen råg och sådestorn til bästa pris.

Nyligen inkommet godt kornsläst så wäl salt som rökadt, samt goda rökta speckelinkor, flera sorter ost, salt orekört, bord- och kofsmör i sjerdingar och ättingar, bästa korn- och hafvegrön, utom flera victualiswaror, jämwäl och flera sorter singelst cardus-tobak, bästa sort vin-ätticka, och alla sorter finare och gröfre hwit och coleurder trä, äro waror, som finnas nu och fram-

främdeles mot billigaste priser til salu hos Handelsmannen Herr Peter Bagge, junior, wid stora bomen.

Wagnar, ensittliga chaisar som blifwa i dessa dagar färdiga; Mans- och Fruntimmers, samt pack- och färre-saddlar af ättilliga slag; flera slags felar, koffortar, stoppade stolar, canapeer, ottomaner, wärje- och hirsfångare-gehång med carbin-hafar, talke- och synåls-böcker, stoppade sy-båltar, rakknifs-foder med sine skriglar; pouderpungar, kappfäctar, läder-åmbar ued mera, finnas för billiga priser til köps hos Herr Johan Fock.

Hos Herr Olof Ström äro zne hwalfde källare, och et hwalst Magazin at hyras; som kunna straxt emottagas; om hyran kan med egaren accorderas.

På Wallgatan wid östra hamnen, näst intill Bryggare Kullmans hus, finnas en källare at hyra. En hägad hyresman behagade annala sig i huset på samma tomr belaget.

En god Skött och jämwäl Fiskare åstundar lägenhet hos något Herrskap här på orten såsom Inspector: närmare underrättelse lemnar jag munteligen.

Majebergs Surbrun utom Staden, kommer at öppnas den 4 nästkommande Junii. Den nyta samma brunnswatn i flera år tillkondat ättillige Patienter, har föranlåtet wederbörande, at nu willa söga alla mögeliga anskalter til Respective myttjares beqwämligheter. De skola således äswen af Herr Fredric Loutin blifwa accommoderade med tjenliga rum, uppäsning och spisning, däråst någre, jämwäl i Landsorterna, willa med honom därom correspondera, för öfrigt skal efter Patienternes åstundan om seta terminer med hwad mera kundgöras.

Andra Boten af Henry d'Avila Beskrifning öfwer de Borgelige krigen i Frankrike, är nu hitkommen, och försälles wid Kongl. Wäst-Contoiret för 1 Dal. S:mt exemplaret.